

Κομίζοντας αναδιάρθρωση στην Αθήνα

ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ

ΤΟΥ ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ

Η αλήθεια είναι πως δεν υπάρχει τυφλός που δεν θέλει να βρει το φως του κι Έλληνας που δεν επιθυμεί την αναδιάρθρωση. Αν μπορεί να γίνει «φιλικά», δηλαδή δίχως σοβαρές επιπτώσεις για τη χώρα, όλοι θα την πανηγυρίζαμε, με πρώτη την κυβέρνηση, που θα είχε και πολιτικό όφελος από αυτή. Επομένως, όπως είναι αυτονόητο το «καλύτερα υγιής και πλούσιος, παρά άρρωστος και φτωχός», εξίσου αυτονόητο είναι το «καλύτερα με μικρότερο χρέος, παρά με μεγαλύτερο». Κάθε κουβέντα επ' αυτού περιττεύει. Συμφωνούμε όλοι: δεξιοί, κεντρώοι, αριστεροί, παλαβοί και λογικοί, κυβερνητικοί κι αντικυβερνητικοί.

Η έκκληση, λοιπόν, για αναδιάρθρωση του χρέους έχει νόημα αν η αναδιάρθρωση δεν πρέπει να είναι «φιλική». Αν δηλαδή κάποιος πιστεύει ότι το κόστος ενός μονομερούς κουρέματος είναι μικρότερο από το όφελος, έχει καθήκον να πείσει την κυβέρνηση να προχωρήσει. Μια έκκληση για «φιλική α-

ναδιάρθρωση» δεν κομίζει απλώς γλαυκά στην Αθήνα: απευθύνεται και σε λάθος κοινό. Οι Έλληνες είναι πεπεισμένοι. Το θέμα είναι να πειστούν και οι Γερμανοί. Υπ' αυτήν την έννοια, μια συνέντευξη του κ. Κώστα Σημίτη θα είχε νόημα αν γινόταν στη Süddeutsche Zeitung, τονίζοντας τα πλεονεκτήματα της αναδιάρθρωσης για τη Γερμανία και την Ευρωζώνη, και όχι να προπαγανδίζει την αναγκαιότητά της στους πεπεισμένους.

Εντός της Ελλάδος, η μόνη χρήσιμη παρέμβαση ενός πρώην πρωθυπουργού είναι σε σχέση με το έλλειμμα. Σ' αυτό δίνει εξετάσεις η χώρα: από την πορεία του θα κριθεί ο βαθμός «φιλικότητας» μιας αναδιάρθρωσης: και, στο κάτω κάτω της γραφής, μόνο το έλλειμμα είναι της αποκλειστικής αρμοδιότητάς μας. Για

τη μείωσή του πρέπει να υπάρξει πανεθνική συστράτευση κι εκεί οφείλουν να ρίξουν το βάρος όσοι έχουν λόγο.

Του λαού τα ντέρτια, όπως π. χ. ότι «οι Έλληνες δεν πρέπει να ζήσουν για είκοσι χρόνια σε κατάσταση συνεχών δυσκολιών», τα λένε όλοι: από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ μέχρι τον κ. Σαμαρά. Για αναδιάρθρωση συζητάνε όλοι: από την κ. Βάσω Παπανδρέου μέχρι τον κ. Αλέξη Τσίπρα (που το είπε και πρώτος). Ένας πρώην πρωθυπουργός μπορεί και πρέπει να κάνει περισσότερα. Μπορεί π. χ., να πείσει τους ανθρώπους που τον πίστεψαν, ότι οι θυσίες, για να μηδενιστούν τα πρωτογενή ελλείμματα, είναι αναγκαίες. Μπορεί να νουθετήσει τους υπουργούς που είχε και στη δική του κυβέρνηση να μην παίζουν κρυφτούλι με την τρόικα και να περικόψουν πραγ-

ματικά τις δαπάνες. Μπορεί και να προτείνει συγκεκριμένα πράγματα για μείωση των ελλειμμάτων.

Κι όμως: ενάμιση χρόνο τώρα, που ο ελληνικός λαός δεν βρίσκεται μόνο στην φουρτούνα της κρίσης, αλλά και της ιδεολογικής σύγχυσης, τώρα που ακούει διάφορες σειρήνες να λένε ότι ξεδεύοντας περισσότερα θα μας μείνουν και περισσότερα, ο κ. Σημίτης δεν είπε σχεδόν τίποτε για τα ελλείμματα. Ακόμη κι αν συμφωνήσουμε ότι δεν έπρεπε να περικοπούν οι συντάξεις (όπως είχε γράψει σε άρθρο του στο «Πρώτο Θέμα» 16.5.2010) οφείλει να πει τι πρέπει να περικοπεί στη θέση τους. Στο κάτω κάτω της γραφής, δεν θα είχε κάποιο πολιτικό κόστος να προτείνει μέτρα που διστάζει να πάρει η κυβέρνηση, ακριβώς λόγω του πολιτικού κόστους. Για τα δύσκολα πρέπει να πιέζουν οι πρώην πρωθυπουργοί, όχι γι' αυτά που αρέσουν σε όλους μας.

pmandravelis@kathimerini.gr

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΜΑΚΡΗ. imakris@kathimerini.gr

Απλά μαθήματα διαχείρισης χρέους

ΑΘΕΑΤΗ ΟΨΗ

ΤΟΥ ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Τώρα που όλοι έγιναν ειδικοί στη διαχείριση χρεών και την... αναδιάρθρωση, καιρός να επιστρέψουμε στα απλά. Μια υγιής οικονομία επιβιώνει, όποιο κι αν είναι το νόμισμά της. Εμείς μπήκαμε στην ΟΝΕ και μετά στο ευρώ, προκειμένου να εξυγιανθούμε αναγκαστικά (!), ενώ το σωστό θα ήταν να εξυγιανθούμε πρώτα και μετά να ενταχθούμε στην ισχυρή ομάδα...

Είναι επίσης αλήθεια ότι δεν ήμασταν μόνοι στον δρόμο αυτό. Οι ισχυρές χώρες ήθελαν όσο το δυνατόν περισσότερους στο νέο νόμισμα, ώστε να υπάρχει μια μεγάλη ενιαία αγορά, που παράγει μεγάλο ΑΕΠ, το μεγαλύτερο του κόσμου. Έτσι, κι άλλες χώρες με περιορισμένη ανταγωνιστικότητα αξιοποίησαν τα χαμηλά επιτόκια, δηλαδή την ισχύ που συνεισέφεραν οι αξιόπιστες χώρες της Ευρωζώνης. Ήταν μια ευκαιρία που χάθηκε. Η ιστορική ευκαιρία δανεισμού με χαμηλά επιτόκια, σπαταλήθηκε στην περίπτωση της

Ελλάδας σε (οδικά και αθλητικά) έργα που δεν είχαν άμεση απόδοση σε καταναλωτικές δαπάνες (μισθοί, επιδόματα του δημόσιου τομέα και της γεωργίας) και σε ακριβές προμήθειες του Δημοσίου. Τα νέα χρέη δεν κατευθύνθηκαν σε έργα που βελτιώνουν την παραγωγικότητα και δημιουργούν διατηρήσιμη ανάπτυξη.

Όλες οι κυβερνήσεις εξυπρέτησαν το σύστημα ψηφοφόρων, συνδικαλιστών, λαϊκισμού, αξιοποιώντας τη νέα δυνατότητά τους. Κατάφεραν να δανειζονται φθηνά, αφού είχαν ισχυρό νόμισμα, ίδιο με όλους τους άλλους. Ήταν όμως το ίδιο; Η σημερινή εξέλιξη δείχνει ότι κινδυνεύουν να θεωρηθούν διαφορετικά νομίσματα το ιρλανδικό ευρώ, το ελληνικό ευρώ και το

γερμανικό ευρώ. Δεν έχουν την ίδια αποδοχή και γι' αυτό η αγορά τα αξιολογεί με διαφορετικά επιτόκια και σπρεντ.

Είναι αναγκαία η αναδιάρθρωση του δημοσίου χρέους; Προφανώς. Αυτό το γνωρίζει και ο τελευταίος σε τηλεθέαση αναλυτής. Το ερώτημα είναι τι θα γίνει μετά. Ορισμένοι από τα «αστέρια της αναδιάρθρωσης» ζούνε σε φανταστικό κόσμο. Προτείνουν απλά να μην πληρώσουμε τις οφειλές μας και δεν αναρωτιούνται με ποια κεφάλαια θα γίνουν στη συνέχεια οι εισαγωγές τροφίμων, φαρμάκων και καυσίμων. Δεν τους απασχολούσαν τα θέματα αυτά ούτε στην κομμουνιστική Αλβανία ή τη Ρουμανία.

Η αναδιάρθρωση μάς εξασφαλίζει ό-

τι θα πληρώνουμε μικρότερη ετήσια δόση, γεγονός που μας διευκολύνει ακόμα κι αν πληρώνουμε για περισσότερα χρόνια. Το κρίσιμο ερώτημα είναι αν θα έχουμε τη δυνατότητα να καταβάλλουμε τη μικρότερη δόση, δηλαδή αν οι δαπάνες καλύπτονται από τα τρέχοντα έσοδα του κράτους. Επίσης, σημαντικό είναι η όποια αναδιάρθρωση να γίνει με τρόπο ώστε να συνεχίζουν να μας δανείζουν...

Οι πιστωτές της χώρας θα δεχθούν να μειωθεί η δόση που εισπράττουν, εφόσον βεβαιωθούν ότι μπορούμε να την καταβάλλουμε... Ορισμένοι θα δεχθούν τη ρύθμιση εφόσον βεβαιωθούν ότι διαφορετικά θα έχουν μεγαλύτερες απώλειες. Άλλοι θα συμφωνήσουν εφόσον πειστούν ότι δεν κινδυνεύει η θέση του ευρώ στη διεθνή αγορά. Κάθε πλευρά έχει τις δικές της προτεραιότητες...

serkon@otenet.gr